



השקפה צעירה

יוצא לאור ע"י "חזון הדור הצעיר" גליון מס': 29

מיכאל דאודי: 052-5241675 פקס: 077-9355556

סניף בית שאן ליאור: 050-6819236

בנק פועלים 12 סניף חצור הגלילית 715

מספר חשבון 275150

מס' עמותה 580389955

לפניות, הערות /הארות,

או כל נושא אחר:

Hazondor@gmail.com

ברכת הלבנה



יום שישי ט' תמוז תשע"ב 29/6/12

פרשת "חוקת"

הפטרה: "ויפתח הגלעדי"

כניסת שבת: חצור הגלילית: 19:29 בית שאן: 19:19
 יציאת שבת: חצור הגלילית: 20:21 בית שאן: 20:32
 רבנו תם: חצור הגלילית: 21:16 בית שאן: 21:01

נא להשתדל ולקרא את העלון בזמן הפנוי ולא בזמן התפילה

מסיני בא... הרב פרופסור חביב יצחק

חיים ומות ביד הלשון וקידוש השם

ידוע המאמר של חז"ל שאם דור המדבר נראים בעינינו כבני אדם שאנו יכולים לבקר, אז אנחנו חמורים, ואם אנחנו מניחים שהם מלאכים, אז אנחנו בני אדם. אבל גם ידוע מאמר פנחס המלך הרשע מבית דוד שעבירות המתוארות בתנ"ך נגרמו ע"י השם כדי שאנחנו לדורות נלמד מהם לקח.

מדוע מציינת התורה והמשנה שעשרה ניסיונות ניסו אבותינו את המקום דווקא במדבר? מכנה משותף לסיפורי המקרא האלו הוא כח הדיבור, או המדבר. תחת הנהגה של מידה כנגד מידה, לשון הרע של מרים בבהעלותך, המרגלים, המתאוננים, וקורח, כולם קובעים אם הארץ או האדמה תספק מים מחד, או שהארץ תבלע את עדת קורח. כמה שהיא סתומה לכולנו הליך הטיהור מטומאת המת שגורלו לאדמה, היא פ(ע)רה אד(ו)מה. פרעה מלך מצרים, פערה (הארץ פתחה פיה) ופה רע, כולם אותם אותיות בסידור שונה. דווקא כשאדם מאבד את הקרוב היקר לו מכל, התורה מזכירה לו שחיים ומוות ביד הלשון, אם קדיש או תלונה נוספת.

מסופר בגמרא על חמורו של פינחס בן יאיר שגנבים שגנבו אותו נאלצו להחזירו לבעליו, כי החמור "שבת רעב" אצל הגנבים. הגנבים החצופים שואלים את רבי פינחס בן יאיר, למה היא לא אכלה אצלנו? שואל הבעלים: עישרתם את התבן? עונים הגנבים בשאלה (גם שודדים בזמן התנאים היו תלמידי חכמים יחסית לדורנו): אבל מותר להאכיל בהמות דמאי (מצב של חומרה מדרבנן של תבן בו יש ספק אם נתעשר כבר או לא). עונה רבי פינחס בן יאיר: מה לעשות והחמור שלי מחמיר על עצמו".

נשאלת השאלה, אם אפילו הבהמה של צדיק כמו חותנו של רשב"י לא נתנת להשחתה ע"י יצר הרע, כיצד יתכן שבפרשתנו משה הצדיק, נביא כל נביאינו, יכה בסלע למורת רוחו של השם, איך הצליח יצר הרע להגיע אליו? התשובה המפחידה היא קידוש השם. יצר הרע יודע שלצדיק הנאה עצמית ויתר מניעי העבירה אינם קיימים. יחס אישי ותרומה להשם זה המניע היחיד שקיים. לכן כדי שרב יעשה הרע בעיני השם, על יצר הרע להסוות זאת באיטלה של מצוה.

משה כבר היה בדרך לדבר אל אותו סלע כאשר מאחוריו שמע ישראלי אחד אומר לחברו: זה לא שהשם מוציא מים מאין, יש משהו גיאולוגי מיוחד בסלע זה ממש, ממנו יצאה בארה של מרים, ואליו עכשיו משה ידבר. מסלע אחר השם (ר"ל מלכתוב דבר כזה) לא היה יכול להוציא מים. משה לא היה יכול לעבור על סדר היום, והוא בכוונה פונה לסלע שכן, סלע אליו השם לא אמר לו לדבר, כדי להראות לאותו כופר שהשם כן כל יכול. אבל האדם שלא מקים את דבר השם, אפילו משה מאבד את כוחו, והסלע לא מוציא מים לקול דיבורו. עכשיו למשה דילמה. לפנות לסלע המיועד לכתחילה, יוכיח שהכופר צדק. הסלע אליו הוא דיבר לא מוציא מים! משה מחליט להקות בסלע אליו הוא בחר לדבר ומתעקש שהשם יוציא ממנו מים.

מה הלקח מסיפור זה? ראשית, עלינו מוטל לרן לקיים את דבר השם אלינו. שאר קידוש השם נשאר לו ולתפילותינו אליו. שנית, שוב הסיפור מראה עד כמה פ(ע)רה אד(ו)מה את פיה יכולה לזרוע הרס בעם היהודי לדורות. מה מרגיש אותו ישראלי בעולם האמת על ההערה שלו, בידעו שללא דיבור זה, משה היה נכנס לארץ ישראל, בונה את בית המקדש שלעולם לא היה חרב? חיים ומות ביד הלשון.

- במילות חסדים
- תוכניות חינוכיות
- לילדים ונוער
- חלוקת מצרכי מזון
- למעוטי יכולת
- השאלת ציוד
- לשמחות ולאזכרות
- הוצאת עלונים
- לזיכוי הרבים
- הכנה לכר מצוות
- חגי תהילים
- אמירת קדישים
- ואזכרות לנפטרים
- בלמודים
- השאלות
- ציוד טיעודי

בכל יום רביעי בשעה: 20:30
 שיעורו השבועי
 של הרב פרופסור חביב יצחק
 בחזון הדור הצעיר (מול לשכת התעסוקה)

בכל ערב אי"ה בשעה 21:30
 שיעור בהלכה מפי מר דניאל ראש
 ערבית בשעה 21:45

חדש
 ב"חזון הדור הצעיר"

כששומעים סיפור זה אחרת איתן הוד

מי כאן הילל

יהודי שלא הקפיד על שמירת התורה ומצוותיה בהידור, שמע את הסיפור על הלל הזקן, כיצד אחד התערב עם חברו שיצליח להרגיז את הלל. הוא הגיע אליו בערב שבת כשהלל התרחץ, והפריע לו בשאלות טיפשיות. למרות זאת הלל לא כעס כלל. ביקש שומע הסיפור לדעת אם לרבנים של היום ישנה אותה סבלנות. הוא חשב לעצמו: "הרי הם וודאי מכירים את המעשה, ואולי אף משתמשים בו בדרשותיהם. רצוני לבדוק אם הם אכן מקיימים את הנאמר: 'נאה דורש ונאה מקיים'.

הוא הכין רשימה טלפונית של כמה רבנים מוכרים. בשעה שתיים לפנות בוקר התקשר לאחד הרבנים, ושאל שאלה תמימה: "מה מברכים על תפוח מצופה בסוכר?" התגובה של הרב ניתנה באופן מידי: "האם אינך יכול להתקשר בשעה יותר נורמאלית, כדי לשאול שאלות כאלו???", והשפופרת נטרקה.

מיודענו המשיך להתקשר לרב אחרי רב. לכולם היה מכנה משותף: כעס על כך שמעירים אותם באמצע הלילה בשביל דבר כזה.

בשעה שלוש לפנות בוקר חייג לרב מרדכי אליהו זצ"ל. כאשר הרים הרב את השפופרת, שאל האיש: "האם אני יכול לשאול שאלה?"

"בבקשה", ענה הרב, "רק תאמר לי האם השאלה סובלת דיחוי עד שאטול את ידי?" הבהור הסכים, ולאחר זמן קצר נשמע קולו של הרב אליהו בטלפון: "כן, אני מוכן לשמוע" כאשר הציג את שאלתו בעניין התפוח המצופה בסוכר, ענה הרב אליהו תשובה מפורטת ולבסוף הפטיר: "אתה יכול להתקשר אלי ולשאול כל שאלה שתרצה, ומתי שתרצה".

מרחבים

כְּצִדְךָ יָם לָבֶן
עִם קוֹיִם מְחֻסְפָּסִים,
כְּגִרְגֵר חוֹל שֶׁנִּבְלַע
בְּתוֹךְ גְּלִי הָאוֹקֵינוֹס
שְׁנוֹשְׂאִים אוֹתוֹ
לְאַפְקוֹ שֶׁל עוֹלָם,
כְּצִפּוֹר דְּרוֹר קֶטְנָה
הַשְׂטָה בְּעֵנֵי רְקִיעַ
נִמְלֶטֶת מִכַּבְּלֵי הַזָּמַן
עָפָה אֶל קְצוֹת עוֹלָם,
מִן הַמִּצָר קָרָאתִי יְהוָה
עֵנֵי בְּמִרְחָב יְהוָה.

מתכון שבועי קונדטורית ענבל

חומרים:

- 1 כוס סוכר לבן
 - 1 כוס סוכר חום
 - 1 כוס שמן
 - 2 1/2 כוסות קמח
 - 1 שקית אבקת אפיה
 - 1 כפית קינמון
 - 4 ביצים
- מערבבים את כל החומרים
1 קופסת זויפים מסוננים { מוציאים את הגרעין }
ומוסיפים לתערובת בערבוב קל, יוצקים לשתי תבניות ארוכות ואופים בחום בינוני כ-50 דקות.

**צולעת
לזיומים**

השנה כולנו במתנ"ס

קייטנה בצביון דתי ציוני

בהדרכת בנות השירות הלאומי, ושל"פים
ובהובלת יוסי טייטלבוים
פרטים במתנ"ס

נר ה' נשמת אדם

- ר' דוד בר יהודה זצ"ל-
- ר' רחמים בר יהודה זצ"ל-
- עיוש בר איטו ז"ל-
- רבקה בת פרי ז"ל-
- מוריס בן רחל סבג ז"ל-

ברכה והצלחה

- חנניה ביטון-
- נתנאל טלקר-
- בני כהן-
- ישראל מכלוף-

אל נא רפא נא

- נתן בן זוליכה סולימני-
- שלמה חיים בן רוזט-
- מרדכי בן ציפורה-
- נאמן רחמים בן זליכה-
- הראל דבורה בת מזל-
- אירית בת מרגלית-

"בין המצרים"

"גְּלִתָּהּ יְהוּדָה מֵעַזֵּי וּמִרַב עֲבָדָהּ הִיא יְשֻׁבָה
בְּגוֹיִם לֹא מִצָּאָה מִנְּוֹן כָּל רִדְפֶיהָ הַשְּׁלִיגוּתָּהּ בֵּין
הַמִּצְרַיִם:" (מגילת איכה, א:ג)

התקופה בין י"ז בתמוז לבין ט' באב מוכרת היטב כפרק זמן קשה במיוחד לעם ישראל, כי שלושת השבועות האלה היו מבחינה היסטורית ימים של חוסר מזל ואסונות לעם היהודי. בתקופה זו, חרבו שני בתי המקדש, בין כל שאר הטרגדיות האחרות.

על בסיס פסוק הנ"ל, חז"ל כינו תקופה זו כ"בין המצרים", וזאת כדי להביע ולהמחיש את הקושי והמרירות המיוחדים של ימים אלה. רש"י מסביר את המושג כך: "שיש גובה מכאן ומכאן ואין מקום לנוס". זאת אומרת, אותם שני ימים של י"ז בתמוז וט' באב מסמלים את שני הקצאות של תקופה סגורה וחסומה משני כיוונים, כמו חומות גבוהים ומחניקים; מעין מלכודת שאי אפשר להימלט ממנה. רש"י עוד מוסיף הגדרה ספציפית למושג "מצרים", שהם "גבולים [גבולות] של שדה וכרם", כדי שוב להדגיש את הרעיון של התכנסות בתוך אזור מוגדר וסגור על ידי גבולות ברורים וקבועים. רש"י מסיים את פירושו באזכור מדרש האגדה הלומד ממושג זה שמדובר בתקופה בין שבעה עשר בתמוז לבין תשעה באב.

וכך היה בתקופת חורבן בית שני: ב"ז בתמוז הרומאים פרצו את חומות העיר והחלו להרוס ולחלל אותה עד חורבן בית המקדש בט' באב. התיאור של הנביא ירמיהו, למרות שהוא כתבו כעד ראיה לחורבן בית ראשון, מתמצת בצורה יוצאת מן הכלל תחושות של תסכול, פחד, אבלות, הלם ואובדן תקווה, שפקדו את היהודים הנלכדים ולמעשה הכלואים - הן פיזית והן מבחינת זמן-בתוך מרחב סגור, מחניק ובווער שאין מפלט ממנו. שנזכה לראות ולהשתתף בבניין בית המקדש ולגאולה שלמה במהרה בימינו!

הפשפש והמשמוש

בשבוע שעבר דיברנו על חשיבות הבדיקה העצמית בזמן מעשה ולאחריו. היום נרחיב בעבודה שצריך לעשות אחר מעשה שזו בדרך כלל עיקר העבודה. וזה לשון הרמח"ל "ודבר זה הודיעונו חז"ל באומרם נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא ועכשיו שנברא יפשפש במעשיו ואמרי לה ימשמש במעשיו" הדברים הנ"ל לקוחים ממסכת עירובין שם נחלקו בית הלל ובית שמאי במשך שנתיים האם במצבנו כיום טוב שהאדם נברא או לא כלומר האם מצד האדם טוב שנברא כיוון שיכול להתעלות ע"י עבודת ה' ולהזדכך או שמא מוטב שלא נברא מרוב עוונות ועברות שעלול להיכשל בהם. והמסקנה אחרי שנתיים וחצי שעדיף לא להגיע לעולם הזה! איזו מסקנה קשה!

וכך מפרש הרב קוק את התפילה ביום כיפור: "אלוקי עד שלא נוצרתי איני כדאי" (אם לא נוצרתי עד עכשיו כנראה שלא היה בי צורך) "ועכשיו כשנוצרתי כאילו לא נוצרתי" (למה? כי אינני ממלא את שליחותי) לכן המסקנה פסימית נוח לו לאדם שלא נברא (כדאי לעיין בעולת ראייה תפילת יו"כ)

ובכל זאת כיוון שנברא מה עליו לעשות עכשיו?

פשפש ומשמוש

פשפש – להפריד בין מעשה טוב למעשה רע – כאן מדובר על הפרדה ראשונית מאוד וכוללת מאוד מיון ראשוני (לרכל - רע לתת צדקה – טוב) **משמוש** - לבחון את המעשים הטובים בעצמם האם הם טובים ונקיים או שבמעשה הטוב מעורבים סיגים של רע שעלי לנקותם לתת צדקה זה טוב אך אם הכסף גנוב זה רע ובמצב כזה לא לוקחים את הכסף הזה כי רע וטוב כזה זה רע. דוגמא נוספת אדם רוצה לתת צדקה ולדאוג שכולם ידעו שהוא נותן צדקה המעשה נהדר המניע – גרוע אגו מזוכך במצב כזה לא נבטל את הטוב מפני המניע הרע אלא נמשמש בעניין וננקה את המניע ונרומם אותו (ובדומה באורות התשובה פרק י"ד פסקה א).

"החידה השבועית"

אליאב אסולין

אם:

צפרדע נפלה לבאר שעומקה 30 מטר. היא מתחילה לטפס מעלה, כדי לצאת. כל יום היא מצליחה לעלות 2 מטר, אך בלילה מחליקה מטה מטר אחד.

תוך כמה ימים בקצב הזה תצא החוצה?

רמז: התשובה היא לא 30

חידה מהשבוע שעבר:

$$5=1$$

$$10=2$$

$$20=3$$

$$40=4$$

כמה שווה 5 ?

מצודת צפת

במרכז העיר צפת, על הר המתנשא לגובה 834 מטר מעל פני הים, נמצאת מצודת צפת. כיום יש במקום גן אורנים יפה, ונקודת תצפית מרהיבה על הגליל והכנרת. בשיא הגובה של המצודה, הוקמה אנדרטה לזכר הנופלים במלחמת העצמאות לכיבוש צפת.

אזור המצודה, הוא הגרעין ההתיישבותי הקדום ביותר של צפת, ומשם העיר התפתחה לכיוונים שונים. במשך תקופות רבות הייתה כאן מצודה, בשל התלילות של השטח, והשליטה האסטרטגית על המרחב שמסביב. כנראה שהמצודה הראשונה הוקמה בתקופת המרד הגדול על ידי יוסף בן מתתיהו- מפקד גזרת הגליל. שרידים מוחשיים יותר שניתן לראות בימינו הם מתקופה הצלבנית (לפני פחות מ-900 שנה). מתוך ידיעה שהם מיעוט שולט, בנו הצלבנים מצודות גדולות וחזקות מפני התוקפים. המצודה הכילה כ-2000 לוחמים ואנשי מנהלה. לאחר הצלבנים הגיעו לכאן הממלוכים (מוסלמים). בראש עמד ביברס שראה במצודת צפת מפתח שליטה על כל אזור הגליל. ביברס חיזק את החומות, ולפי עדויות של אנשי תקופתו בנה מגדל עז בפסגת המצודה בגובה של 120 אמות (כ-60 מטר) !!! עקב רעידות האדמה הרבות, ובעיקר רעידת האדמה הגדולה בשנת 1837 המצודה שנבנתה בהרבה תקופות ושכבות לא נשארה שלמה. אמנם עדין אפשר לראות שרידים רבים לחומות, חדרים, מגדלים ומפעל מים בתוך המצודה.

לאחר נטישת הבריטים את העיר צפת במלחמת העצמאות, משתלטים הכוחות הערבים על כל הנקודות האסטרטגיות ובתוכן מצודת צפת. בסופו של דבר התרחש הנס הגדול והפלמ"ח מצליח לכבוש את המצודה ואת העיר צפת.

הגעה: מהכיכר שליד התחנה המרכזית נוסעים לכיוון אולמי פלטיין. בצומת שאחרי הכיכר פונים שמאלה, ולאחר מכן ימינה עד לשביל העולה למצודה.

בחירת מקום לימודים

אנו לקראת סוף שנת הלימודים תשע"ב ומתחילה ההתלבטות היכן להמשיך ללמוד, בעיקר אם זה סיום בית הספר היסודי, אזי באיזו חטיבה להמשיך ואם בסיום חטיבת הביניים, אז לאיזה תיכון, ישיבה או אולפנה להמשיך.

לשתייה בין כותלי מוסד חינוכי, יש שלוש מטרות מרכזיות: לימודית, חינוכית וחברתית.

כאשר אני רוצה לרשום את ילדי לבית ספר יש לשים לב למטרות הנ"ל. **מטרה לימודית:** איננו זקוקים להוכחה לחשיבות של רכישת ידע וחכמה, ידע הוא כוח, בבית הספר לומדים וקונים ידע, ידע בקודש ידע בחול, וכן רוכשים מיומנויות לימודיות שישמשו ככלים חיוניים לקניית ידע נוסף בהמשך החיים ולהרחבתו, לפי חלק מגדולי ישראל, ה"צלם אלוקים" שבאדם הוא השכל, ועליו לפתח אותו ולהוציאו מן הכוח אל הפועל, אדם שלא קונה חכמה ודעת נקרא "בור" כפי שנקראת שדה שלא נעבדה.

מטרה חינוכית: בבית הספר – מקנים ערכים ומעצבים אישיות. אמנם המשבצות במערכת המיועדות לכך הן מועטות { שעות מחנך וכדו } אך ניתן לנצל את כל השיעורים להנחלת ערכים. המפגש עם דמות מחנכת תורמת לעיצוב אישיותם של התלמידים.

תקופת גיל ההתבגרות היא תקופה של גיבוש זהות ועיצוב אישיות, הנער או הנערה נכנסים לחט"ב או לתיכון כשהם צמודים להוריהם ויוצאים בתום שנות הלימודים כאנשים עצמאיים, בעלי אישיות ייחודית. את התהליך הזה הם עוברים בין כותלי בית הספר, לכן, ההשקעה החינוכית בתלמידים כוללת גם השקעה בעיצוב אישיותם.

מטרה חברתית: התלמידים שוהים כל היום בחברת חברים, בני נוער זקוקים לחברה, בית הספר מספק אותה! הם גם לומדים כיצד לתפקד ולהתנהג בחברה.

האדם הוא יצור חברתי, זה נכון פי כמה וכמה בגיל ההתבגרות, אחד האפיונים המרכזיים של גיל ההתבגרות הוא העברת כובד המשקל של התקשורת האנושית מהבית לחברים. בתקופה זו, החברה היא מצרך קיומי עבור הנער והנערה. לכן, איכות החברה שבה בני הנוער שוהים היא גורם מרכזי בהתפתחותם.

אלה שלושת הדברים החשובים ביותר שיש לנו ההורים חובה לבדוק האם הם קיימים בבית הספר אליו אנו שולחים את ילדינו, יש להיות מעורבים בכל הנעשה בבית הספר, לשאול שאלות את ילדינו וגם את הצוות בבית הספר, ככל שנהיה מעורבים ונדע יותר על הנעשה, ועם מי ילדינו נמצאים, כך נוכל לדעת שהילדים נמצאים בידיים טובות, בית הספר משלים את חינוך ההורים, הוא איננו חלק נפרד, ואין לסמוך רק על בית הספר, הוא איננו תחליף לחינוך ההורים, אלא משלים אותו. אם אנו ההורים נביט רגע לאחור נוכל לראות איזו השפעה הייתה למורים עלינו, לאיזה מורה הייתה ההשפעה הכי גדולה ומדוע? ורק אז נוכל להבין את המשמעות של בית הספר על הילד.

הלכה למעשה הרב אלרן אליעזר מונסנגו (רב ביישוב שוהם)

תפילה

כיון שגלו ישראל בימי נבוכדנצר הרשע נתערבו בפרס ויון ושאר האומות ונולדו להם בנים בארצות הגוים ואותן הבנים נתבלבלו שפתם והיתה שפת כל אחד ואחד מעורבת מלשונות הרבה וכיון שהיה מדבר אינו יכול לדבר כל צורכו בלשון אחת אלא בשיבוש שנאמר 'ובניהם חצי מדבר אשדודית' וגו' ואינם מכירים לדבר יהודית וכלשון עם ועם ומפני זה כשהיה אחד מהן מתפלל תקצר לשונו לשאול חפציו או להגיד שבח הקדוש ברוך הוא בלשון הקדש עד שיערבו עמה לשונות אחרות, וכיון שראה עזרא ובית דינו כך עמדו ותקנו להם שמנה עשרה ברכות על הסדר, שלש ראשונות שבח לה' ושלש אחרונות הודיה, ואמצעיות יש בהן שאלת כל הדברים שהן כמו אבות לכל חפצי איש ואיש ולצרכי הציבור כולן, כדי שיהיו ערוכות בפי הכל וילמדו אותן ותהיה תפלת אלו העלגים (בעלי שפה משובשת) תפלה שלימה כתפלת בעלי הלשון הצחה, ומפני ענין זה תקנו כל הברכות והתפלות מסודרות בפי כל ישראל כדי שיהא ענין כל ברכה ערוך בפי העלג.

מצות עשה להתפלל בכל יום שנאמר 'ועבדתם את ה' אלהיכם', מפי השמועה למדו שעבודה זו היא תפלה שנאמר 'ולעבדו בכל לבבכם' אמרו חכמים אי זו היא עבודה שבלב זו תפלה, ואין מנין התפלות מן התורה, ואין חזרת התפלה הזאת מן התורה, ואין לתפלה זמן קבוע מן התורה. ולפיכך נשים חייבות בתפלה לפי שהיא מצות עשה שלא הזמן גרמא אלא חיוב מצוה זו כך הוא שיהא אדם מתחנן ומתפלל בכל יום ומגיד שבחו של הקדוש ברוך הוא ואחר כך שואל צרכיו שהוא צריך להם בבקשה ובתחנה ואחר כך נותן שבח והודיה לה' על הטובה שהשפיע לו כל אחד לפי כחו.

אם היה רגיל מרבה בתחנה ובקשה ואם היה ערל שפתים מדבר כפי יכלתו ובכל עת שירצה, וכן מנין התפלות כל אחד כפי יכלתו, יש מתפלל פעם אחת ביום, ויש מתפלל פעמים הרבה, והכל יהיו מתפללין נכח המקדש בכל מקום שיהיה, וכן היה הדבר תמיד ממש רבינו ועד עזרא.